

Posudek vedoucího

Jméno diplomantky:	Pavla Stanková
Téma práce:	Kriminalizace útoků na informační systémy
Rozsah práce	185 639 znaků včetně mezer
Datum odevzdání práce:	1. 11. 2022
Vedoucí diplomové práce:	JUDr. Dalibor Šelleng, Ph.D.
Oponent diplomové práce:	JUDr. Jiří Mulák, Ph.D.

1. Aktuálnost (novost) tématu

Předložená diplomová práce představuje rozbor problematiky kyberkriminality. Jde o téma nesporně aktuální, neboť v oblasti informačních technologií neustále dochází k dalšímu jejich rozvoji a rozšíření mezi lidmi. S tím, jak se kybernetický prostor rozšiřuje, dochází též ke zvyšování nebezpečí kriminální činnosti páchané v jeho rámci. Současně také dochází čím dál k sofistikovanějším způsobům jejího páchání, na což je třeba průběžně reagovat jak v oblasti prevence a kriminalistických metod vyšetřování, tak také v oblasti soudní judikatury a podřazování nových případů pod stávající trestné činy či vytváření nových skutkových podstat.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Problematika útoků na informační systémy je bezpochyby problematikou náročnou. Vyžaduje perfektní znalosti trestního práva hmotného i procesního a také znalosti kriminologie, kriminalistiky, mezinárodního práva a informačních technologií. Jde tak o jednu z nejkompexnějších oblastí trestního práva. Diplomantka při psaní práce vycházela zejména z metod analýzy a deskripce a pracovala s nadprůměrným počtem pramenů, mezi nimiž jsou kromě tuzemských zdrojů a judikatury zastoupeny ve značné míře také prameny zahraniční provenience.

3. Formální a systematické členění práce

Diplomová práce je s výjimkou úvodu a závěru členěna do sedmi na sebe logicky navazujících kapitol. V první kapitole autorka vymezuje základní pojmy typu kyberkriminality či kyberprostoru. Druhá kapitola je věnována mezinárodnímu rámci v boji proti kybernetické kriminalitě (např. v kontextu EU nebo Rady Evropy). Ve třetí kapitole autorka rozebírá jednotlivé typy kyberútoků, jakými jsou obecně hacking, dále konkrétněji phishing, sniffing, DoS a DDoS, Malware (ten pak autorka dále ještě typizuje) apod. Také se zde zabývá útoky, které souvisí s počítačem, konkrétně pak počítačové padělání, kyberterorismus či počítačové podvody (nigerijské dopisy). Pozornost je věnována též útokům souvisejícím s obsahem (dětská pornografie, hoax,...) či útokům týkajících se

porušení autorského práva (warez apod.). Typologie tak reflektuje skupiny trestných činů souvisejících s kyberprostorem dle Úmluvy o počítačové kriminalitě. Ve čtvrté kapitole diplomantka analyzuje trestné činy, jejichž skutkové podstaty jsou při kyberútocích typicky naplněny. Pátá kapitola se věnuje odhalování a vyšetřování kyberkriminality, autorka se zde kupříkladu věnuje pojmu digitální stopy, jejího zajišťování a jednotlivým typickým procesním úkonům, které jsou v průběhu vyšetřování realizovány. V šesté kapitole je rozebírána aktuální situace a předpokládaný vývoj kybernetické kriminality a v poslední sedmé kapitole se autorka věnuje aktuálním trendům kyberkriminality (virtuální cloudy, virtuální měny apod.)

4. Vyjádření k práci

Předložená práce představuje velmi zdařilé zpracování zvoleného tématu. Autorka prokázala, že se ve zvolené problematice značně orientuje. Je třeba vyzdvihnout počet použitých zdrojů včetně zdrojů zahraničních. Práce je čtivá a s minimem gramatických či stylistických chyb (objevil jsem v práci jen chybu na str. 48 – „v rozporu“). Přehled v problematice je pak prokazován též tím, že autorka do práce vhodně zakomponovala i aktuální trendy a informace (např. BitB jako aktuální trendy phishingu, nově přijatou Strategii prevenci kriminality, problematiku Covid 19 apod.). Autorka též prokázala velký přehled v technických normách a metodologii zajišťování digitálních stop. Zajímavá je tabulka na str. 56 k retenci dat, která ukazuje, že s šestiměsíční retenční dobou uchovávání telekomunikačních údajů se řadíme k zemím, které mají tuto dobu nejkratší.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Vytčený cíl práce byl beze zbytku splněn.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Práce je původním dílem autora. Systém Theses vykázal nejvyšší shodu s jinými pracemi 15 %, systém Turnitin vykázal celkové procento podobnosti 33 %. Blíže byla zkoumána podobnost zejména s prací A. Eliášové na stejné téma, po zevrubném porovnání však bylo shledáno, že předložená práce je vlastním dílem autorky.
Logická stavba práce	Práce je logicky členěna a vhodně zpracovává zvolené téma.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Citační norma byla dodržena. Počet zdrojů je nadprůměrný, využity byly i statistické údaje.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Hloubka provedené analýzy odpovídá zvolenému tématu.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Po formální stránce nemám k práci výhrady.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková i stylistická úroveň práce je na velmi dobré úrovni.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Otázka k obhajobě: trestně procesní možnosti získání dat z mobilního telefonu.

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Doporučuji práci k obhajobě
Navržený klasifikační stupeň	1

V Praze dne 26.12. 2022

JUDr. Dalibor Šelleng, Ph.D.
vedoucí DP